

РЕШЕНИЕ

№ 3097

гр. София, 21.02.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ РАЙОНЕН СЪД, 55 СЪСТАВ, в публично заседание на тринадесети февруари през две хиляди двадесет и четвърта година в следния състав:

Председател: КАМЕЛИЯ ПЛ. КОЛЕВА

при участието на секретаря РОСИЦА М. ЛАШОВА
като разгледа докладваното от КАМЕЛИЯ ПЛ. КОЛЕВА Гражданско дело № 20231110113048 по описа за 2023 година

за да се произнесе, взе предвид следното:

Производството е образувано по предявен от ЗК „Лев Инс“ АД срещу Агенция „Пътна инфраструктура“ иск с правно основание чл.411 от Кодекса за застраховане (КЗ) вр.чл.19, ал.1, т.1 от Закона за пътищата за заплащане на сумата 933.94 лева – суброгационно вземане, възникнало с плащане на застрахователно обезщетение по договор за имуществено застраховане за л.а. „Хюндай Туксон“ с рег.№ СВ 3168 ВМ за вреди от ПТП, настъпило на 23.06.2019г. на главен път II-56 на около 0.5 км от ж.п. прелез/разклон за с. Г.Съхране с посока гр. Павел Баня, поради пропадане в необезопасена и несигнализирана дупка на пътното платно, за което събитие е била образувана щета № **2312-1261-19-407057**, ведно със законната лихва от подаване на исковата молба – 13.03.2023г., до окончателното плащане, както и иск по чл. 86 ЗЗД за заплащане на сумата от 284.59 лева – обезщетение за забава върху главницата за периода от 16.09.2019г. до 10.03.2023г.

Ищецът твърди, че е страна по валиден договор за имуществено застраховане на увредения автомобил, като в срока на действие на договора са настъпили вреди, които ищецът твърди да е покрил. Счита, че отговорност да репарира щетите има ответникът като стопанин на републиканската пътна мрежа, в участък от който е настъпило събитието. Пояснява, че е поканил ответника да плати търсеното вземане, но плащане не е постъпило. Представя доказателства и прави доказателствени искания, вкл. за разпит на водача на увреденото превозно средство по делегация. Претендира разноски.

Ответникът оспорва исковата претенция като неоснователна и недоказана. Релевира възражение за местна неподсъдност на делото. Оспорва всички обстоятелства, изложени в

исквата молба и елементите от фактическия състав на непозволеното увреждане – настъпването и механизма на застрахователното събитие, съществуването на препятствието на пътя на посоченото място и време, че ответникът е отговорен пред застрахователя, наличието на причинно-следствена връзка между твърдяното ПТП и причините за настъпването му. Възражава срещу наличието на валидно застрахователно правоотношение, че застрахователят е изплатил застрахователно обезщетение и е встъпил в правата на застрахования и че са спазени правилата на застрахователната полица. Сочи, че не е извършена проверка за употреба на алкохол или други упойващи вещества на водача. Твърди, че вина за ПТП-то има водача на л.а. и прави възражение за съпричиняване, обосновано с довод, че е следвало да съобрази условията, на видимост, скорост и да спре (чл. 20 и чл. 2 от ЗДвП), както и че е следвало да съобрази чл. 51, ал. 2 от ЗДвП. Оспорва съдържанието на приложените към исквата молба документи. Прави искане по чл. 219 ГПК. Не възражава по исканите доказателства. Поставя въпроси към САТЕ. Представя доказателства. Моли исковете да се отхвърлят. Претендира разноски.

Конституираните по делото трети лица – помагачи на страна на ответника „Пътно строителна компания ЕС БИ ЕС“ АД и Трейс-Пътно Строителство“ АД, депозират становища, в които оспорват наличието на всички предпоставки за ангажиране отговорността на ответника.

В предоставения срок представителят на ответника подава писмени бележки, в които моли исковете да се отхвърлят. Обосновава становището си с довод, че не е налице валидно застрахователно правоотношение, а ако такова се приеме за налично – оспорва претенцията по размер с довод, че част от щетите, описани от застрахователя не са в причинна връзка, както и че не са били сторени разходи за репатриране на автомобила.

При проверка на материалите по делото, съдът намира от *фактическа страна* следното:

Видно от представената полица /л. 9/, ищецът е застраховател по застраховка „Каско на МПС“ по полица № 93001910024846/04.04.2019г., валидна за периода 14.05.2019г.-13.05.2020г., на л.а. „Хюндай Туксон“ с рег.№ СВ 3168 ВМ, с покритие „Активна грижа на пътя“ с основен покрит риск „Последици от злополука при ПТП“. Приложените Общи условия съдът намира за относими към датата на събитието съобразно посоченото в тях, че са приети с протокол от 26.04.2005г. и последно изменени на 22.02.2018г. От съответната клауза по покритието от общите условия /клауза 5/ е видно, че настъпилото събитие представлява покрит застрахователен риск. Противно на възраженията на ответника, представената застрахователна полица носи подписа и на двете страни, т.е. се ползва със силата, придадена съгласно чл. 180 ГПК. При съобразяване на изслушаната съдебно-счетоводна експертиза, се приема, че документът валидно е обвързал страните при подписването му, доколкото първата премия по него е платена към дата, предхождаща произшествието.

Налично е уведомление от С. В. до ищеца, с което е отправил претенция за плащане на обезщетение по договора. В уведомлението е посочено, че инцидентът е настъпил на

23.06.2019г. на път между гр. П.Баня и с. Горно Сахране по време на движение дясното колело попадна в дупка, в резултат на което има щети на автомобила – спукана дясна гума и повреден амортизатор“.

Приложен е протокол за ПТП, съставен на 23.06.2019г. от мл. Автоконтрольор при РУ-Казанлък, в който е отразено, че участникът - л.а. „Хюндай Туксон“ с рег.№ СВ 3168 ВМ, при движение на път II-56 преминава през участък с разбито асфалтово покритие, дупка, при което се поврежда – предно окачване и предно дясно колело – амортизатор. В схема на ПТП-то е илюстриран пътния участък, движението на автомобила, препятствието на пътя.

Налична е преписката по щета, от която е видно, че увреденият автомобил е бил на оглед, след което вредите са остойностени в размер на 933.94 лева, която сума е заплатена на 24.07.2019г. /л.27/. Сторени са разходи за репатриране в размер на 180.00 лева с ДДС /л.23/. Фактурата е от дата 29.06.2019г. и в нея не се съдържа описание от къде до къде е бил извършен транспорта. Посочен е само вида на услугата и марката и регистрационния номер на увреденото МПС.

Приложено е искане до АПИ за репаране на вредите, получена на 16.08.2019г. като е поискано плащане на сумата от 933.94 лева с включени ликвидационни разноси в нея. Няма данни по делото в отговор на поканата ответникът да е платил.

Софийският районен съд, вземайки предвид материалите по делото и доказателствата, въз основа на вътрешното си убеждение и закона, прави следните **правни изводи**:

Спорът между страните се свежда до основателността на исковата претенция, предвид възражението на ответника, че вредите не са резултат от произшествие, настъпило в резултат на пропадане в необозначена и небезопасна дупка на пътното платно на републикански път, както и че евентуално водачът на увреденото МПС има вина за причиняване на вредоносния резултат.

За изясняване на спора по делото е допусната и приета съдебна автотехническа експертиза, вещото лице по която разполага с необходимите познания и опит в областта, отговорил е в пълнота на поставените въпроси, поради което заключението се ползва като обективно и компетентно дадено. Заключението не е оспорено от страните при приемането му. Съгласно заключението, причина за пътнотранспортното произшествие е преминаването на л.а. „Хюндай Туксон“ по време на движение през участък с разбито асфалтово покритие. Отговорено е, че причинените вреди по л.а. „Хюндай Туксон“, описани в таблица в обстоятелствената част на заключението като гума предна, тампон макферсън, маншон преден, амортизатор преден, геометрия преден мост, **без** панел под чистачки, е възможно да бъдат получени и са в резултат на реализираното ПТП на 23.06.2019г. Дадена е средната пазарна стойност на щетите без „панел под чистачки“ – 802.30 лева с ДДС, и с възстановяването на тази щета – 1034.22 лева. В отговорите на въпрос пети и шести вещото лице е посочило, че няма данни за размерите на препятствието, за пътни знаци и маркировка, ограничаващи скоростта на движение. Обяснено е, че и при по-ниска скорост на движение и преминаване през препятствие и удар в гумата е възможно увреждане на

гума и амортисьор по автомобил. В открито съдебно заседание, изслушано, вещото лице поддържа заключението си и обяснява, че вредата не може да се получи от износване, както и че кората под чистачките трудно би се повредила от този инцидент. Заключението е прието по делото като обосновано и пълно и като такова се кредитира от съда при изграждане на решаващите изводи.

Като свидетел е разпитан водача на увредения л.а. – С. П. В., чийто показания съдебният състав цени като обективно дадени, макар лицето да е участник в произшествието. Показанията са последователни, логични и кореспондират с останалия доказателствен материал по делото, поради което се приемат за обективно дадени и се ползват при изграждане на фактическите изводи. Свидетелят си спомня, че е участвал в ПТП, като в показанията си разказва механизма му. От разказа се установява, че произшествието се е случило на подбалканския път до Павел баня, на отклонението за Горно Сахране, управлявайки л.а. „Хюндай Туксон“ с около 30 км/ч в светлата част на деня и при сухо време, след като се отклонил, в близост до кръстовището на пътя, имало дупка с остри ръбове, през която преминал с едната гума на автомобила и тя била нарязана. Дупката била единична, малка, но дълбока 15-20 см., с остри ръбове и се намирала преди населеното място, непосредствено след завоя, в тази част на пътя, където било дясното колело на колата и нямало знак, който да сигнализира наличието на препятствие. На пътя нямало маркировка, нямало лента в средата на пътя и нямало насрещно движещи се автомобили. Свидетелят заявява, че не е знаел за дупката, тъй като не живее в Горно Сахране, не минава постоянно по този път и не знае от кога е дупката на пътя. След произшествието свидетелят се обадил на тел. 112, дошли от КАТ и направили протокол. Свидетелят сам сменил нарязаната гума с резервна и потеглил. Пътна помощ не посетила мястото.

Спорът за механизма на ПТП и пряката причинно-следствен връзка между евентуално настъпилото произшествието и вредите се изяснява от показанията на разпитания свидетел, прието уведомление до ищеца за настъпилото застрахователно събитие, в което водачът С. П. В. ясно и недвусмислено е посочил, че причина за увредената дясна гума и преден амортисьор е попадане на автомобила по време на движение в дупка на платното, находяща се на пътя между Павел Баня и с. Горно Сахране. Този механизъм е пояснен и при разпита на свидетеля В., който уточни, че участъкът не е бил обезопасен, нито е бил указан с пътни знаци или табели, че е с неравности, поради което не е имал възможност да възприеме същите своевременно и да намали скоростта или да спре, за да избегне увреждането. В съдебно заседание свидетелят заяви, че дупката в участъка е била единична, малка по диаметър, но дълбока и с остри ръбове, поради което при пропадането му в такава с дълбочина е срязал дясна гума. Посочва и точното местоположение на препятствието непосредствено след кръстовището, което от своя страна прави трудно забелязването на това препятствие без то да е сигнализирано. Показанията и уведомлението до застрахователя се подкрепят от протокола за ПТП.

Действително, протоколът за ПТП няма материална доказателствена сила по отношение на твърдения механизъм на ПТП. Именно поради това механизмът подлежи на установяване

и с други средства – гласни доказателства и експертни заключения. Протоколът обаче има такава доказателствена стойност по отношение на вписаните от съставителя обстоятелства, които непосредствено е възприел – местонастъпване на удара, местоположение на препятствието, изразяващо се в неравност на пътното платно, увреждания, нанесени на застрахования автомобил. Тези обстоятелства следва да бъдат зачетени, а същите се установяват и от останалите доказателства по делото.

Предвид изложеното, съдът счита, че механизмът на ПТП е изяснен и същият кореспондира на описания от ищеца в исковата молба такъв и в приложените документи по щетата.

Видно от преписката по щета, от протокола за ПТП, от уведомлението до застрахователя, от показанията на свидетеля и от експертното заключение, че щетите се изразяват в нарязана гума и повреден преден амортизьор. Именно тези щети, описани и в обстоятелствената част на заключението и описа на застрахователя, се намират в причинна връзка с инцидента. Остойностени, съгласно заключението по средни пазарни цени към датата на ПТП-то, са 802.30 лева с ДДС.

Установява се, че ищецът е заплатил на собственика на уведеното МПС сума в размер на 933.94 за възстановяване на щетите, които включват **783.94 лева стойност за възстановяване на щетите, сред които панел под чистачки** /л.19-20, на стойност от 189.00 лева без труд/ и 150.00 лева разходи за репатриране.

Същевременно, не се спори, че участъкът, в който е настъпило произшествието, е част от републиканската пътна мрежа, управлението и стопанисването на която е поверена на ответника Агенция „Пътна инфраструктура“. Ето защо, ответникът е отговорен да възстанови вредите по застрахования автомобил и то на ищеца, който се е суброгира в правата на застрахования. Тази отговорност възниква от установеното в процеса изпълнение от страна на Агенцията на задължението ѝ да поддържа пътя в изправност, респ. да обозначава и обезопасява участъци от нея с нарушена настилка. Уместно е да се отбележи, че такава отговорност възниква както при вреди от пропадане на превозно средство в дупка на пътя в резултат на износване, така и при попадане в неравност, дължаща се на извършени ремонтни дейности или подготовка за такива. И в двата случая е налице неравност, която застрашава безопасността на движението, поради което следва да бъде сигнализирана. В този смисъл, възраженията на ответника, че поддържането на пътят е било възложено на трето лице, е оправдано само при доказано обозначаване на пътя като ремонтиращ се, което не бе доказано. Неоснователно е и възражението на ответника, че вина за произшествието има водачът на процесното МПС, шофира с несъобразена скорост, представляващо нарушение на чл.20, ал.2 ЗДвП, респ. възражението, че същият е съпричинил вредоносния резултат с това си поведение. Нарушение не се установи да е било извършено от водача В.. Житейски логично е увреждания от този вид, като описаните от ищеца, да са получени при преминаване през неравност с остри ръбове и при скорост, далеч по-ниска от максимално допустимата за района – 90 км/ч. Освен това, разположението на препятствието, установено от свидетелските показания, непосредствено след кръстовището,

препятства забелязването му своевременно при липса на означение. Казано по друг начин, липсата на поддръжане на пътя, сигнализиране на поддръжката и означаване на препятствието пречи да се вмени нарушение на водача на увредения автомобил. Освен това, указания за скорост, различни от допустимите по закон, с други знаци, не се установи да са налични в района.

Предвид така събраните доказателства, съдът намира исковата претенция за доказана по основание и частично по размер.

С плащане на застрахователното обезщетение за щетата, ищецът е встъпил в правата на застрахования, т.е. за него се е породило правото да търси репатриране на вредите от ответника. Размерът на обезщетението се съизмерява със средната пазарна стойност на щетите към датата на произшествието, като той е ограничен от размера на регресното право на застрахователя /т.е. от платеното от застрахователя/. Платеното от застрахователя е сумата от 933.94 лева, т.е. това са рамките на регресното право, а стойността на вредите е определената от вещото лице сума в размер на 802.30 лева. Доколкото при заплащане на обезщетението застрахователят е включил обезщетяване на щета – панел под чистачки, която не се намира в причинна връзка с произшествието, както и обезщетяването на разход за репатриране, който според свидетелските показания не е сторен, ерго не се намира в причинна връзка с произшествието, то от сумата по регресното право следва да се приспадна разхода за репатриране от 150.00 лева, както и стойността на панел под чистачки в размер на 200.00 лева, изчислена от съда по реда на чл. 162 ГПК, съобразявайки данните от заключението и сравнителна експертиза по щета /л.20/, то размера на регресното право се редуцира до сумата от 583.94 лева. В допълнение следва да се посочи, че разхода за репатриране не се установява да е сторен, макар да има писмени доказателства за него, защото фактурата датира от дата, следваща датата на ПТП-то и в нея не е описан маршрута на репатриране, ерго това не позволява да се свърже разхода като необходим с инцидента. Стойността на репатрирането е призната от застрахователя в размер на 150.00 лева видно от доклада по щетата, поради което именно тази сума следва да се приспадне. Размера на дължимото вземане е същият, ако се определи и съобразно платеното от застрахователя за възстановяване на щетите /без разход за репатриране/, която сума е посочена в доклада по щета и възлиза на 783.94 лева. Ако от нея се приспадне стойността на възстановяването на панел под чистачки, която не се намира в причинна връзка с произшествието, и стойността на която възлиза на 200.00 лева /изчислена от съда по реда на чл. 162 ГПК/, то дължимата сума отново би била 583.94 лева. Казано по друг начин, макар разхода за репатриране по данните от фактурата да е в размер на 180.00 лева с ДДС, признат и търсен е разход за репатриране само от 150.00 лева.

Именно тази стойност от 583.94 лева следва да се присъди, защото обезщетението макар да се съизмерява със средната пазарна стойност на материалите и труда, необходими за възстановяване на имуществото в същия вид, то следва да обезщетява действителните вреди и да бъде в рамките на платеното от застрахователя. Тоест дадената по-голяма стойност на вредите от вещото лице не може да се присъди, тъй като съдът е ограничен от размера на

действително платената сума от застрахователя, която по изложените по-горе мотиви следва да се редуцира с разходите за вреди, които не се намират в причинна връзка с произшествието. В същия смисъл е формираната практика на въззивната инстанция намерила израз в Решение № 267127/22.12.2021 г. по в. гр. д. № 11692/2020 г. по описа на СГС, Решение № 265202/03.08.2021 г. по в. гр. д. № 5182/2020 г. по описа на СГС и др., според която обемът на регресния дълг зависи от размера на *действително причинените вреди*, но не повече от *размера на задължението на застрахователя по застраховка "Каско"* /плащането на недължимо обезщетение не може да се противопостави на ответника/ и не повече от *размера на действително платената сума*. Ето защо, следва да бъдат съпоставени тези три стойности, за да се определи в какъв размер е възникнал регресният дълг.

В заключение, предявеният главен иск с правно основание чл.411 от Кодекса за застраховане вр.чл.19, ал.1, т.1 от Закона за пътищата следва да се уважи до размера на сумата **583.94 лева** – суброгационно вземане, възникнало с плащане на застрахователно обезщетение по договор за имуществено застраховане за л.а. „Хюндай Туксон“ с рег.№ СВ 3168 ВМ за вреди от ПТП, настъпило на 23.06.2019г. на главен път II-56 на около 0.5 км от ж.п. прелез/разклон за с. Г.Съхране с посока гр. Павел Баня, поради пропадане в небезопасна и несигнализирана дупка на пътното платно, за което събитие е била образувана щета № **2312-1261-19-407057**, ведно със законната лихва от подаване на исковата молба – 13.03.2023г., до окончателното плащане, а за разликата над тази сума до пълния искан размер от 933.94 лева искът подлежи на отхвърляне като неоснователен.

По отношение на претенцията за присъждане на закъснителни лихви:

Съгласно чл.412, ал.3 КЗ Агенция „Пътна инфраструктура“ е следвало в 30 - дневен срок от получаване на поканата за плащане на предявеното регресно вземане да определи и изплати размера на своето задължение или мотивирано да откаже плащането. В настоящия случай, поканата е получена от ответника на 16.08.2019г., поради което, при приетия извод за основателност на иска, е изпаднал в забава на 17.09.2019г. От този момент следва да се начисли търсената мораторна лихва. За периода 17.09.2019г. – 10.03.2023г. (ден, предхождащ подадената искова молба) лихвата за забава, изчислена с помощта на лихвен калкулатор, възлиза на **207.76 лева**. До тази сума акцесорната претенция се явява основателна, поради което за разликата до търсените 284.59 лева следва да се отхвърли.

По разноските

При този изход на спора по делото, разноските се разпределят по правилата на чл. 78, ал. 1 и ал. 3 ГПК.

Ищецът своевременно е поискал разноски в общ размер на 800.00 лева, от които 100.00 лева държавна такса, 100.00 лева депозит за свидетел, 500.00 лева депозит за вещи лица и 100.00 лева юрисконсултско възнаграждение, дължимо на основание чл. 78, ал. 8 ГПК и

определено в минимален размер по чл. 25, ал. 1 НЗПП. От тях, съобразно размера на уважената част от искове /791.70 лева/ и материалния интерес по делото, дължими на ищеца са разноси в общ размер на 519.77 лева.

Правно на разноси има също ответника, каквито своевременно са претендирани и са в размер на 300.00 лева, от които 200.00 лева депозит за вещо лице и 100.00 лева юрисконсултско възнаграждение, дължимо на основание чл. 78, ал. 8 ГПК и определено в минимален размер по чл. 25, ал. 1 НЗПП. От тях, съобразно размера на отхвърлената част от искове /426.83 лева/ и материалния интерес по делото, дължими на ответника са разноси в общ размер на 105.08 лева.

Мотивиран от гореизложеното, Софийският районен съд, Второ гражданско отделение, 55-ти състав,

РЕШИ:

ОСЪЖДА Агенция „Пътна инфраструктура“, ЕИК ****, със седалище: гр. София, бул. „Македония“ № 3, да заплати на „ЗК Лев Инс“ АД, ЕИК ****, със седалище и адрес на управление: гр. София, бул. „Симеоновско шосе“ № ***, следните суми:

- на основание чл.411 КЗ вр.чл.19, ал.1, т.1 ЗП сумата от **583.94 лева** - суброгационно вземане, възникнало с плащането на застрахователно обезщетение по договор за имуществено застраховане за л.а. „Хюндай Туксон“ с рег.№ СВ 3168 ВМ за вреди от ПТП, настъпило на 23.06.2019г. на главен път II-56 на около 0.5 км от ж.п. прелез/разклон за с. Г.Сахране с посока гр. Павел Баня, поради пропадане в небезопасна и несигнализирана дупка на пътното платно, за което събитие е била образувана щета № **2312-1261-19-407057**, ведно със законната лихва от подаване на исквата молба – 13.03.2023г., до окончателното плащане, като **ОТХВЪРЛЯ** иска за горницата над тази сума до пълния искан размер от 933.94 лева като неоснователен.
- на основание чл. 86 ЗЗД за заплащане на сумата от **207.76 лева** – обезщетение за забава върху главницата за периода от 17.09.2019г. до 10.03.2023г., като **ОТХВЪРЛЯ** иска за горницата над тази сума до пълния искан размер от 284.59 лева като неоснователен.

ОСЪЖДА, на основание чл.78, ал.1 от ГПК, Агенция „Пътна инфраструктура“, ЕИК ****, да заплати на „ЗК Лев Инс“ АД, ЕИК ****, сумата **519.77 лева** – разноси в настоящото производство.

ОСЪЖДА, на основание чл.78, ал.1 от ГПК, „ЗК Лев Инс“ АД, ЕИК ****, да заплати на Агенция „Пътна инфраструктура“, ЕИК ****, сумата **105.08 лева** – разноси в настоящото производство.

РЕШЕНИЕТО подлежи на обжалване пред Софийския градски съд с въззивна жалба в двуседмичен срок от съобщаването му на страните.

Решението е постановено при участието на трети лица – помагачи на страната на

ответника – „ПСК ЕС БИ ЕС“ АД, ЕИК ***, и „Трейс БГ“ ЕООД, ЕИК ***.

ПРЕПИС от решението да се връчи на страните.

Съдия при Софийски районен съд: _____